

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Oboer/3/2025
Identifikačné číslo spisu:	1512222033
Dátum vydania rozhodnutia:	12.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1512222033.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v exekučnej veci oprávnenej Slovenská republika - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava, IČO: 00 151 866, proti povinnému A. K., narodenému XX. A. XXXX, trvale bytom C. X/X, XXX XX C., zastúpenému advokátom JUDr. Lukášom Svetlíkom, so sídlom Výsoká 14, 811 06 Bratislava, o vymoženie 60 eur s príslušenstvom, trov konania a trov exekúcie, o dovolaní povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1CoE/20/2023-210 z 28. júla 2023, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Oprávnenej nepriznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 37Er/6923/2012-154 z 27. júla 2022 vyhovel návrhu povinného zo dňa 19. novembra 2014 a exekúciu zastavil (výrok I.) a povinnému uložil povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi Mgr. Borisovi Halásovi trovy exekúcie vo výške 51,34 eura s DPH, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia (výrok II.).

2. Proti výroku II. uznesenia súdu prvej inštancie podal povinný odvolanie, ktoré Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 1CoE/20/2023-210 z 28. júla 2023 odmietol ako odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že odvolaním napadnuté rozhodnutie bolo vydané dňa 16. septembra 2022, teda za účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) a zároveň po nadobudnutí účinnosti novely zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej aj „Exekučný poriadok“ alebo „EP“), vykonanej zákonom č. 299/2013 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. novembra 2013. V zmysle prechodných ustanovení § 243b ods. 1, ods. 3 Exekučného poriadku (k úpravám účinným od 1. novembra 2013) sa exekučné konania začaté pred 1. novembrom 2013 dokončia podľa predpisov účinných do 31. októbra 2013, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak. O odvolaní proti výroku o náhrade

trov konania v rozhodnutí podľa § 57, ktoré bolo podané pred 1. novembrom 2013, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. októbra 2013; to neplatí, ak ide o odvolanie podané proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, o ktorom doposiaľ nerozhodol sudca (ods. 3). Pred touto novelou Exekučný poriadok pri rozhodovaní o náhrade trov konania v súvislosti so zastavením exekúcie podľa § 57 EP predpokladal prípustnosť odvolania v ustanovení § 58 ods. 6 EP, ale aj pri subsidiárnom použití zákona č. 99/1963 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „Občiansky súdny poriadok“ alebo „OSP“) cez § 251 ods. 4 OSP. Tento právny stav sa ale spomínanou novelou zmenil tak, že pre tento typ rozhodnutia platí všeobecná neprípustnosť odvolania predpokladaná ustanovením § 202 ods. 2 OSP. Prechodné ustanovenie § 243b EP tento dopad na procesnú situáciu prípadného odvolateľa spresnilo tak, že prípustnosť odvolania bude zachovaná len za predpokladu, že rozhodnutie bolo vydané sudcom pred 1. novembrom 2013 a odvolateľ odvolanie pred 1. novembrom 2013 aj podá. Ak súd rozhodol po 1. novembri 2013 (alebo aj do 31. októbra 2013) a odvolateľ podal odvolanie po 1. novembri 2013, odvolanie nie je prípustné. V súčasnosti platný a účinný Civilný sporový poriadok nedáva účastníkom konania oprávnenie na podanie odvolania proti akémukoľvek rozhodnutiu súdu a na rozdiel od režimu OSP odvolanie voči uzneseniu vo všeobecnosti nepripúšťa. Prípustnosť odvolania voči uzneseniu je daná len v obmedzenom (taxatívne vymedzenom) rozsahu, t. j. zákon musí odvolanie proti konkrétnemu uzneseniu výslovne pripúšťať, a to buď všeobecne (uznesenia taxatívne vypočítané v § 357 CSP) alebo v konkrétnom zákonom ustanovení (napr. § 44 ods. 2, § 50 ods. 4, § 56 ods. 8, § 164 ods. 1 EP). Odvolací súd zdôraznil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo vydané za účinnosti novely Exekučného poriadku, vykonanej zákonom č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Predmetnou novelou neboli do Exekučného poriadku vložené žiadne prechodné ustanovenia, preto je potrebné vychádzať z okamžitej aplikovateľnosti novelizovaného Exekučného poriadku aj vo vzťahu k exekučným konaniam, ktoré sa začali pred novelizáciou. Z uvedeného podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že aj v exekučných konaniach začatých pred 1. júlom 2016 je potrebné primerane aplikovať Civilný sporový poriadok, ak to povaha veci nevyklučuje. To znamená, že Civilný sporový poriadok je možné aplikovať len na tie momenty exekučného konania, ktoré nie sú Exekučným poriadkom upravené komplexne.

3. Odvolací súd tiež zdôraznil, že trovy exekúcie nie sú pojmovo stotožniteľné s trovami účastníkov konania, pretože ide o samostatné procesné nároky odlišných subjektov. Trovy exekúcie sú procesným nárokom povereného súdneho exekútora (§ 200 ods. 1 EP) a sú identifikované ako odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie. Ak je exekútor platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa osobitného zákona, zvyšuje sa jeho odmena a náhrady určené podľa tohto zákona o daň z pridanej hodnoty (§ 196 EP). Výšku trov exekúcie upravuje samostatná vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov. Exekučný poriadok tiež komplexne upravuje rozhodovanie o trovách exekúcie, ktorý postup fragmentuje na rozhodovanie súdnym exekútorom v priebehu exekučného konania (§ 201, § 202 EP) a súdom pri zastavení exekúcie (§ 203 EP). Rovnako určuje, ktorý z účastníkov exekučného konania trovy exekúcie v tom-ktorom štádiu konania platí. Upravuje tiež schému výroku rozhodnutia o trovách exekúcie pri zastavení exekúcie (§ 200 ods. 5 EP). Z uvedeného vyplýva, že úprava trov exekúcie je komplexná a niet priestoru pre použitie CSP. Keďže rozhodnutie o trovách exekúcie nie je rozhodnutím o trovách konania, nemožno naň aplikovať ustanovenie § 357 písm. m) CSP. Ide o osobitné rozhodnutie, proti ktorému odvolanie nie je prípustné (§ 9a ods. 1 EP v spojení s § 355 ods. 2 CSP). Preto odvolaciemu súdu neostalo iné, než odvolanie podľa § 386 písm. c) CSP odmietnuť. Rozhodol tak bez toho, aby skúmal vecnú stránku napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a jemu predchádzajúce konanie.

4. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že oprávnenej priznal voči povinnému nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %, keďže bola v odvolacom konaní plne úspešná.

5. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal povinný (ďalej aj „dovolateľ“) v zákonom stanovenej lehote dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. b), písm. c) a písm. f) CSP.

Namietal, že odvolací súd pochybil, keď v konaní proti oprávnenej, vo veci ktorej bolo konanie právoplatne zastavené, oprávnenú opätovne uviedol ako stranu, hoci oprávnená nemala na toto postavenie ďalej procesnú subjektivitu. Podľa názoru dovolateľa mal byť účastníkom konania (pokiaľ ide o výrok II. uznesenia súdu prvej inštancie) súdny exekútor Mgr. Boris Halás (ako náhradník po súdnom exekútorovi JUDr. Pavlovi Halásovi), keďže sa jednalo o jeho procesné práva (povinnosť úhrady trov exekúcie) a nie oprávnená. Pochybenie odvolacieho súdu spočíva aj v tom, že priznal oprávnenej nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %, napriek tomu, že oprávnená nemá na náhradu trov odvolacieho konania zákonný nárok a zároveň jej žiadne trovy v konaní ani nevznikli. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadal priznať nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal včas účastník exekučného konania (povinný), v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, po preskúmaní veci bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

7. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

8. Podľa § 202 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017, dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní nie je prípustné.

9. Zo spisu vyplýva, že predmetné exekučné konanie sa začalo dňa 25. júla 2012, spísaním návrhu oprávnenej na vykonanie exekúcie do zápisnice súdnym exekútorom JUDr. Pavlom Halásom. Dňa 1. apríla 2017 nadobudla účinnosť novela Exekučného poriadku, vykonaná zákonom č. 2/2017 Z. z., ktorá modifikovala spôsobilý predmet dovolania (ako jednej z objektívnych podmienok jeho prípustnosti) tak, že vylúčila prípustnosť dovolania proti uzneseniam vydaným v exekučnom konaní. V prechodných ustanoveniach (k úpravám účinným od 1. apríla 2017) síce stanovila, že ak § 243i až § 243k neustanovujú inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017 (§ 243h ods. 1), avšak vo vzťahu k opravným konaniam, a teda ani k dovolaciemu konaniu, uvedená novela Exekučného poriadku neurčila žiadne pravidlo. Je preto potrebné vychádzať z princípu jej okamžitej aplikability aj na konania začaté pred 1. aprílom 2017. K rovnakému záveru dospel Najvyšší súd SR v rozhodnutiach sp. zn. 3ECdo/16/2017, 3ECdo/26/2017, 3ECdo/27/2017, 4ECdo/23/2017, 5ECdo/10/2017, 7ECdo/3/2017, 8ECdo/17/2017, 5ECdo/2/2018, pričom Ústavný súd Slovenskej republiky uvedený záver vo svojich rozhodnutiach opakovane vyhodnotil ako ústavne konformný (napr. II. ÚS 185/2018, III. ÚS 276/2018, I. ÚS 281/2018, I. ÚS 259/2018).

10. V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že dovolacie konanie bolo začaté podaním dovolania dňa 26. novembra 2024, teda za účinnosti novej právnej úpravy, zavedenej novelou Exekučného poriadku vykonanou zákonom č. 2/2017 Z. z. Ak by sa prípustnosť dovolania posudzovala výlučne len podľa nej a podľa okamihu začatia dovolacieho konania, bolo by dovolanie bez ďalšieho neprípustné. Avšak vzhľadom na povinnosť ústavne konformného výkladu, a teda vzhľadom na rešpektovanie ústavných princípov dôvery v platné právo a legitímneho očakávania, ako aj dôvery v správnosť aktov orgánov verejnej moci, vrátane v nich obsiahnutého poučenia o možnosti opravných prostriedkov, dovolací súd pri riešení tejto otázky považoval za správne, aby sa prípustnosť dovolania posudzovala podľa právnej úpravy platnej v čase vydania dovolaním napadnutého rozhodnutia (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6ECdo/15/2017 z 27. septembra 2017, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2018 pod poradovým číslom 24).

11. Zo spisu vyplýva, že aj rozhodnutie odvolacieho súdu bolo v rámci exekučného konania vydané už za účinnosti novej právnej úpravy dňa 28. júla 2024. S poukazom na uvedené bolo preto na predmetné

dovolacie konanie potrebné aplikovať právnu úpravu Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017, ktorá prípustnosť dovolania proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní vylúčila. Dovolanie povinného proti uzneseniu, ktorým odvolací súd odmietol jeho odvolanie proti výroku II. uznesenia súdu prvej inštancie, je teda bez ďalšieho procesne neprípustné. Neprípustnosť dovolania sa vzťahuje aj na závislý výrok o nároku na náhradu trov odvolacieho konania.

12. Dovolací súd so zreteľom na vyššie uvedené, dovolanie povinného podľa § 447 písm. c) CSP ako neprípustné odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

13. Len pre úplnosť potom dovolací súd uvádza, že nesúhlasí s názorom dovolateľa, podľa ktorého mal byť namiesto oprávnenej účastníkom konania, pokiaľ ide o výrok o trovách exekúcie, súdny exekútor Mgr. Boris Halás ako náhradník po JUDr. Pavlovi Halásovi. Z úpravy Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017 (ktoré znenie súd prvej inštancie aplikoval) vyplýva, že rozhodovanie exekučného súdu o trovách exekúcie pri zastavení exekúcie je rozhodovaním o tom, kto a v akej výške je povinný zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie (§ 200 ods. 5 EP). Takúto povinnosť exekučný súd ukladá v zásade povinnému, ale v zákonom stanovených prípadoch môže túto povinnosť uložiť aj oprávnenému (§ 203 EP), pričom osobitná úprava platí pri exekúcii na vymoženie pohľadávky na výživnom (§ 203 ods. 2 druhá a tretia veta EP). Preto sú účastníkmi v tejto časti konania obaja účastníci exekučného konania v zmysle § 37 ods. 1 časť prvej vety pred bodkočiarkou (t. j. oprávnený a povinný) a tiež poverený súdny exekútor v zmysle § 37 ods. 1 veta druhá EP. Aj sám povinný v odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie namietal, že trovy exekúcie má znášať oprávnená. Súdny oboch inštancií preto nijako nepochybil, keď v odvolacom konaní konali aj s oprávnenou. Oprávnená podala k odvolaniu povinného vyjadrenie, v súvislosti s ktorým jej v odvolacom konaní vznikli trovy minimálne v podobe hotových výdavkov (poštovné). Povinný ako dovolateľ svojimi námietkami nijako nepochybnil procesnú subjektivitu oprávnenej a ani jej spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu. Oprávnená Slovenská republika (štát), pokiaľ je účastníkom súkromnoprávných vzťahov, je právnickou osobou (§ 21 Občianskeho zákonníka) a ako taká má procesnú subjektivitu (§ 61 CSP) a aj spôsobilosť samostatne konať pred súdom (§ 67 CSP). V tomto prípade za štát koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (§ 73 CSP).

14. V dovolacom konaní úspešnej oprávnenej vznikol voči povinnému nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 v spojení s § 453 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu oprávnenej v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli (vyjadrenie k dovolaniu nebolo podané), dovolací súd v súlade s článkom 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, oprávnenej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj R 72/2018).

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.